

کتابخانه اینترنتی "کتاب فارسی"

در این نوشته کوتاه تلاش بر این است که تاریخچه‌ای از یکی از کتابخانه‌های مجازی فارسی عرضه شود. با امید به اینکه ضمن شناسائی از کتابخانه بتوانیم با گفتمان سازنده با دوستان و عاشقان کتاب، به مبحث رایزنی رسیده تا بتواند راه گشای هر چه بهتر نمودن این کتابخانه باشد.

کتابخانه "کتاب فارسی" با عرضه نمودن بیشترین و متنوع‌ترین کتابها و نشریات مجازی فارسی امروزه بزرگترین و پربیننده‌ترین کتابخانه الکترونیک فارسی در سطح جهان است. از لحاظ تعداد و تنوع کتابها و نشریات به شکل الکترونیک (مجازی) هیچ یک از کتابخانه‌های فارسی تا به دین حد گنجینه‌ای پربار، برای بازدیدکنندگان فارسی زبان خود فراهم نیاورده اند، حتی بخش اینترنتی کتابخانه ملی ایران. هیچ کتابخانه فارسی زبانی تا بدین اندازه مورد استفاده بازدیدکنندگان نبوده است. با یک برآورد آماری این کتابخانه هر سه و نیم ثانیه (با احتساب ساعات اداری هشت ساعت روزانه) یک بازدید کننده داشته است. رقمی که باز هم به مراتب از بازدیدکنندگان ساختمان کتابخانه ملی ایران بالاتر است.

ولی آنچه کتابخانه "کتاب فارسی" را از دیگر کتابخانه‌های کاغذی و مجازی متمایز می‌کند، نه حجم این گنجینه است و نه خیل عظیم بازدیدکنندگان. صفت مشخص متمایز و برگزیده کننده این کتابخانه آزادی اندیشه اوست. امروزه هر یک از کتابخانه‌های فارسی مستقیم و یا غیرمستقیم یک سیاست، ایدئولوژی یا کارکرد عملی را پذیرفته است که تنها فراگیر بخشی از کل این مجموعه بزرگ است. برای نمونه کتابخانه اهل تسنن تنها کتابها، مقالات و نشریات مربوط به اهل تسنن را دارد. کتابخانه مارکسیستها فقط حاوی آثار کلاسیک رهبران عملی و ایدئولوژیک کلاسیک چپ بوده و یا حوزه‌های علمیه قم و مشهد تنها کتابها و ادبیات مربوط به شیعه را دارا هستند. کتابخانه "کتاب فارسی" در تقابل با این محدودگرایی است. نه سانسوری می‌پذیرد و نه اندیشه‌ای را به زیر تیغ سانسور می‌کشاند. بر این باور است که در آزادانه‌ترین و راحت‌ترین شکلی تمامی کتابها و نشریات فارسی باید در اختیار فارسی زبانان باشد که خود بخوانند و خود قضاوت کنند. بقول خواجه شیراز:

جای آنست که خون موج زند در دل لعل - زین تغابنست که بازار خرف می شکند

"کتاب فارسی" همه‌گو است. از همه، کتاب و نشریه منتشر می‌کند چه از چپ، چه از راست و چه از میانه. خرد گراست و تعبیرش از خردگرایی عرضه افکار

مترقی، پیشرو، واپسگرا و عقب مانده است چرا که نمی خواهد قضاوت خود را بر قضاوت جمع غلبه دهد چرا که در نهایت این مجموعه آگاه است که با دانستن تاریخ و فرهنگ و اجتماع خود بهتر می تواند انتخاب کند هر چند که هیچ ضمانت مطلقى برای آن نیست، ولی بهترین راه است. بگذار همه چیز را همگان دانند شاید "همه کس" افکار و در نهایت انتخابش بهترین باشد و این است کمال دموکراسی و انسانیت.

ساعات انشا همیشه با این شروع می شد که البته واضح و مبرهن است که... با ذکر این مسئله باید گفته شود که البته واضح و مبرهن است که از آغاز چنین شیوه و تفکری در دستور کار نبود و به همین دلیل است که باید توضیح داد که تاریخچه "کتاب فارسی" چیست، چگونه آغاز شد، چگونه رشد کرد و پالایش های درونیش او را امروزه در کجا قرار داده است.

پس از این مقدمه نسبتاً طولانی برویم بر سر اصل مطلب:
دوره آغازین با "کتابخانه گلشن" دوازده سال پیش شروع شد. کتابخانه ای که اولین کتابهایش آثار کلاسیک "چپ" بود. در همان زمان که هر کدام از گروههای چپ در رد یا قبول رهبران و پیشروان فکری مکتب شان قلم می زدند "کتابخانه گلشن" بوجود آمد تا آثار کلیه رهبران سوسیالیست و کمونیست را در کتابخانه اش گردآوری کند. مجموعه این تلاش دوساله گلشن مرکزی بود حاوی کتابهای مارکس، لنین، انگلس، مائو، استالین، تروتسکی، رزا لوگزامبورک، چه گوارا، فیدل کاسترو و ...

پس از دو سال آرام آرام دیگر کتابهایی به این مجموعه اضافه گشت که نه از رهبران اولیه بلکه از رهروان آنها بود. در پایان سال چهارم مجموعه ای نسبتاً کامل از کتابهای طیف چپ در کتابخانه گلشن وجود داشت.

سال های پنجم، ششم، هفتم و هشتم سالهای جمع آوری و عرضه کتابهایی بود که نه ضرورتاً چپ بودند بلکه در آن راستا قرار می گرفتند. ماحصل این هشت سال کاملترین مجموعه کتاب از نوعی که ذکرشان رفت بود، مجموعه ای با بیش از دو هزار کتاب.

کتابخانه گلشن این زمان به آن حدی رسیده بود که دیگر در آن آشیانه جایی برای رشدش باقی نمانده بود. از یک طرف حجم بالای کارهای کتابخانه بود و از طرف دیگر قوانین دست و پاگیر سایت گلشن برای کتابخانه اش. بهرحال این کتابخانه

"گلشن" بود و این سایت می توانست و محق بود که آنها را در چهارچوب مشخصی نگه دارد. از یک سال قبلش در رابطه با ادامه یا قطع، گسترش یا ماندنش در همان سطح، برنامه کاری و مسئولیت پذیری گفتمان های زیادی در گرفته بود و پس از چالش های نظرات مختلف و رایزنی های زیاد سرانجام تصمیم بر این شد که مسئولین کتابخانه با تجربه و امکانات کافی اندوخته اند که کتابخانه پروازش داده تا بتواند در آشیانه جدیدی خانواده خود را تشکیل و سامان دهد و جای ویژه خود را در جامعه فارسی زبان این کره خاکی بیابد. بدین سان بود که کتابخانه "کتاب فارسی" با خمیرمایه اولیه کتابخانه "گلشن" پا به عرصه هستی نهاد و گریه تولدش را در اطلاعیه ای به اطلاع همگان رساند.

در آغاز کتابخانه "کتاب فارسی" برای هرچه فراگیرتر شدنش به یک ارزیابی همه جانبه از نقشی که کتاب و نشریه در جامعه فارسی زبانان جهان داشت دست زد. شرایط موجوده بخصوص برای ایرانیان داخل و افغانهای درون مرز با شرایط هشت سال قبل تفاوتی اساسی یافته بود و طبیعتاً بازتاب آن در خارج از کشور هم دیده می شد. تاریخ و فرهنگ ایران می بایست توسط حاکمانش سمت و سوی صرفاً سلامی و آنهم از نوع شیعه داشته باشد و در افغانستان هم این موضوع می بایست توسط اشغالگران جدید با کمک تاریک اندیشان قدیم به همان راهی رود که کتابسوزانهایش بر جای بماند، البته به شکل مدرنش و تاجیکستان هم همان شیوه سابق تک اندیشه ای البته با رهبری "رهبر" جدید.

در درون مرزها مرکز اسناد جمهوری اسلامی نقش کلیدی وزارت ارشاد را برای سانسور اندیشه عهده دار می شود، البته به مراتب هارتر. در افغانستان دوباره اسلامی شده، با کمک سازمانهای اطلاعاتی جدید و مجهز به مدرنترین وسایل، این مهم به پیش می رود و البته به مراتب درنده خوتر. در تاجیکستان هم خط کشیدن بر روی نام رهبر سابق و تبدیل آن به رهبر جدید همان آتش و همان کاسه.

در خارج از مرزهای این سه کشور نیز عمده و اگره عظیمی از خود فروختگان به خدمت صاحبان زر و زور در می آیند، چه مستقیم و چه غیرمستقیم، تا پایه های حکومتهای اندیشه ستیز را محکمتر سازند. استفاده از منابع اولیه پژوهشی به گونه ای هموار می شود که آشکارا یا آنرا وارونه جلوه دهند یا تنها به گفتن نیمی از واقعیت بسنده کنند و نه کل واقعیه. تصویر زمانه شبیه سازی کتاب ۱۹۸۴ جرج اورول بود.

از سوی دیگر قصه فارسی زبانان رانده شده از وطن هایشان حکایت "نه جای

ماندم و نه پای رفتنم" بود. نایاب بودن کتاب های کاغذی این جمعیت را هر چه بیشتر به سوی استفاده از اینترنت می کشاند و در آنجا هم جای یک کتابخانه فراگیر خالی بود. این تصویر کلی و تاریک شش سال قبل بود. "کتاب فارسی" در این شرایط به مثابه یک کرم شبتاب کار خود را آغاز می کند.

درک واقعیات موجود نیمی از کار بود و نیمه دیگر درک امکانات موجود. امکانات در آغاز کار بسیار محدود بود بنابراین کار می بایست به گونه ای انجام پذیرد که با کمترین نیرو بیشترین بازدهی را داشته باشد. به علت گران بودن خرید کتاب و همچنین گرانتز بودن اسکن، جمع آوری کتابهای موجود در سایر کتابخانه ها و سایت ها در دستور کار قرار گرفت. کاری که هنوز هم ادامه دارد. براحتی می توان گفت که دو سوم کتابهای موجود در "کتاب فارسی" از سایر کتابخانه ها و تارنماهای مختلف دهکده جهانی اینترنت بوداشت شده است.

کتابخانه دیجیتال هندوستان گنجینه ای بی نظیر از کتابهای خطی و چاپ ژلاتینی فارسی را داراست ولی متأسفانه بعلت مدیریت بسیار نامنظم اکثر اوقات پیوندهای کتابهای این کتابخانه فعال نبوده و دسترسی به کتابهای موجود که تعدادشان بالای پنج هزار است امکان پذیر نمی باشد. یکی از دستاوردهای کتابخانه "کتاب فارسی" پیاده کردن کتابهای این کتابخانه برگ به برگ و تبدیل آنها به پی دی اف بوده است. اشکال دیگر این کتابخانه حجم بسیار بالای صفحات عکسبرداری شده است و احتیاج به نصب نرم افزارهای ویژه. با پائین آوردن مصنوعی سرعت اینترنت در داخل ایران امکان استفاده از کتابخانه دیجیتال هندوستان برای ایرانیان داخل کشور تقریباً به صفر رسیده بود قصه ای که هنوز هم ادامه دارد. ما نه تنها کتابهای این کتابخانه را به شکل های قابل استفاده تبدیل کرده ایم بلکه هر کتاب را به بخشهای کوچک تبدیل نموده که براحتی بتوان از داخل ایران آنها را پیاده کرد. کتابخانه دانشگاه لس آنجلس نیز یکی دیگر از منابع مورد استفاده کتابهای خطی بوده است. امروزه مجموعه کتابهای خطی موجود در کتابخانه "کتاب فارسی" بزرگترین مجموعه موجود در اینترنت می باشد.

تهیه نسخه های خطی و نصب آن در "کتاب فارسی" مشکل سازی عمده برای مرکز اسناد جمهوری اسلامی در رابطه با بزرگترین پروژه اش برای بازنویسی تاریخ در راستای شیعه اثنی عشری می باشد. تا کنون چندین ایرانشناس و پژوهشگر برای "کتاب فارسی" تقدیر نامه ای در زمینه کتابهای مرجع و خطی فرستاده اند.

خرید، تهیه و تبدیل نسخه های کاغذی کتابهای کمیاب و نایاب فارسی و تبدیلیشان به کتابهای الکترونیکی از جمله کوششهایی است که بیشترین هزینه و وقت صرف آن گشته است. بسیاری از کتابهایی را که توانستیم به این گنجینه اضافه کنیم کتابهایی بوده اند که سالهای سال خبری از آنها نبوده و برای اولین بار در "کتاب فارسی" عرضه شدند. حتی مواردی بوده است که چند چاپ مختلف یک کتاب با یکدیگر تفاوت داشته و به مقتضی زمان در آنها دست برده شده است. ما هر کدام را که یافتیم به کتابخانه اضافه کردیم به این امید که در آینده کتابهای فارسی مورد تجاوز قرار نگیرند و اصالت و درستی خود را حفظ کنند.

کتابهای موجود در کتابخانه از حدود بیست صفحه شروع می شود تا نزدیک به ده هزار صفحه، با میانگین چهارصد صفحه برای هر کتاب. تعریف ما از کتاب نوشته ای است که با فونت معمولی حداقل حدود بیست صفحه باشد. هر کتابی قابل ثبت در کتابخانه "کتاب فارسی" است مگر یکی از شرایط زیر را داشته باشد:

- ۱- نویسنده کتاب زنده بوده و کتاب منبع درآمدی برای نویسنده باشد.
- ۲- بازماندگان نویسنده منبع درآمدشان کتابهای نویسنده باشد.
- ۳- کتاب از نظر امنیتی خطرناک بوده برای نمونه کتابی که طرز ساختن بمب را دارا باشد.
- ۴- کتابهایی که تصاویر "قبیحه" غیر آموزشی داشته باشند.

همانطور که می بینید عدم انتشار کتاب در کتابخانه "کتاب فارسی" نه به دلیل عقیده ایدئولوژی یا محتوای کتاب است بلکه برای احترام به حقوق نویسنده ای است که این راه را برای گذران زندگی برگزیده است.

نویسندگان بسیاری از ایران و افغانستان اجازه انتشار کتابهایشان را به "کتاب فارسی" داده اند که از این لطفشان صمیمانه سپاسگزاریم و بیصبرانه در انتظار مجوزهای بعدی.

گاهی اوقات هم ثبت کتاب در "کتاب فارسی" نتیجه شرایط خاص اجتماعی بوده است. برای نمونه می توان از کتاب خاطرات آیت الله منتظری نام برد. وقتی سایت آیت الله منتظری بسته شد این کتابخانه برای مدت شش ماه مهماندار کتاب ایشان بود. یا کتاب دو قرن سکوت امروزه در کتابخانه است. علت این کار نوشته های بعدی آقای عبدالحسین زرین کوب بود که بالاچار یا بالااختیار در نفی کتاب قبلی بوده است. لازم بود پیش از سلاخی شدن کتاب "دو قرن سکوت" نسخه اصلی اش در دسترس همه قرار گیرد.

جالب اینجاست که ما امروزه کتابهای بسیاری را به کتابخانه "کتاب فارسی" اضافه می‌کنیم که مولفینش تا چند سال قبل زبانهایمان را می‌بریدند و بردار می‌کشاندنمان. کتاب سروشها، نبوی‌ها، رفسنجانی‌ها... هم اضافه شد و خواهد شد همانطور که کتابهای مختاریها، پونده‌ها و شاملوها...

کتابدار "کتاب فارسی" حق داشتن عقیده و ایدئولوژی در زمینه ثبت کتاب ندارد او فقط مسئول رده‌بندی‌هایی است که کار مراجعه‌کنندگان را ساده‌گرداند. حالا چه از ثبت برخی از کتابها نیرو بگیرد و افتخار کند و چه عذاب وجدان از ثبت برخی دیگر از آنها. این شیوه کار است که خواننده را آزاد می‌گذارد تا با فشار موشواره اش بر روی کتاب مورد علاقه اش آنرا باز کرده بخواند، نقدش کند یا از آن بیاموزد و یا ... و راستی که چه مشکل است کتابدار بیطرف بودن.

از دیگر پروژه‌های موفق کتابخانه "کتاب فارسی" ایجاد یا کمک به بسط کتابخانه‌های دیگر دوستان بوده است. شکل کار بدین صورت بوده است که این دوستان با قبول هزینه تهیه کتاب یا هزینه تبدیل کتاب به شکل الکترونیک کمک کردند که یا برای آنها کتابخانه جدیدی ایجاد کنیم یا به مجموعه کتابهایشان بیفزائیم. برای نمونه می‌توان از کتابخانه‌های "نهضت ملی"، "بختیاریهای آمریکای شمالی"، "رضا علوی"، "مرکز اسناد جنبش بابیه"، و "آرشیو اسناد اپوزوسیون ایران" نام برد که هر کدام از آنها در راستائی ویژه کتاب دارند ولی مجموعه آنها و همکاری مسئولانشان، کتابهای کمی نظیر را به جامعه فارسی زبان عرضه نموده است.

در ادامه این شیوه کار، امروزه کتابخانه "کتاب فارسی" آمادگی خود را برای ایجاد کتابخانه‌های الکترونیکی شخصی بدون دریافت هیچ هزینه‌ای اعلام می‌دارد. تنها شرط این همکاری اهدای حداقل بیست و پنج کتاب جدید بوده که آنها هم همگی پس از اسکن شدن و نصب در کتابخانه خودشان به صاحب کتابها بازگردانده خواهد شد. امید است که این پیشنهاد دوستان بیشتری را به بسط کتابهای رایگان مجازی راغب‌گردانده و بتوانیم هر کدام گوشه‌ای از این سنگ اختناق را که بر سینه هم‌زبانانمان سنگینی می‌کند و می‌رود که او را خفه سازد بلند نموده و به فرهنگ و ادبیات و تاریخ پویای زبان فارسی فرصت نفس کشیدن بدهیم.

تا اینجا از تحولات فکری درونی کتابخانه "کتاب فارسی" و کارها انجام شده‌اش برایتان گفته‌ام شاید جا داشته باشد که از نواقص آنها سخن به میان آید که بتوانیم با همکاری یکدیگر و کمک به کتابخانه خودتان آنها را به سطحی بالاتر و فراگیرتر

ارتقائش دهیم.

کتابخانه "کتاب فارسی" ماحصل ۲۰۰۰۰ ساعت کار و نزدیک به بیست هزار دلار هزینه بوده است. از این مقدار نزدیک به دو هزار دلار را دوستان بازدیدکننده پرداخته اند و بقیه را مسئول کتابخانه. کارهای همه داوطلبانه بوده است اگر قرار بود که بابت ساعات کاری صرف شده حتی حداقل حقوق پرداخت شود تا به امروز برآورد هزینه کتابخانه بالغ بر دویست هزار دلار می شد. هر چند که پرداخت عادلانه برای کارهای تخصصی که بمراتب گرانتر است این رقم را تا نیم میلیون دلار می رساند. کلیه کارها یا توسط مسئول کتابخانه انجام شده است یا دوستان و همکاران خوبی چون حسین صمدی، منوچهر، احمد، فرشته و لیدا که صادقانه و بی ریا وقتشان را در طبق اخلاص به این کتابخانه تقدیم نموده اند.

با ذکر مسئله وقتی و مالی می توانیم به این نتیجه برسیم که دو مشکل اصلی کتابخانه "کتاب فارسی" یکی قائم به ذات بودن آن است و دیگری عدم دریافت کمک های مستمر مالی.

خطر قائم به ذات بودن در آنجاست که کهنلت سن یا هر اتفاق دیگری برای مسئول کتابخانه می تواند به پایان حیات "کتاب فارسی" منجر شود. به همه اعلام شده است که هدف، نشر کتاب است و از همه خواهش کرده ایم که کتابهای موجود در این کتابخانه را برداشته و در تارنماهای خود نصب کنند که هیچ اتفاق ناگواری نتواند رشد و بسط کتابهای مجازی فارسی را کند سازد.

در رابطه با مسائل مالی پیوند به صفحه ویژه ای را با رنگ چشمگیر قرمز که چشم پوشی اش مشکل باشد، در صفحه اول کتابخانه با عنوان "همیاری" گذاشته ایم که دوستان و بازدیدکنندگان در صورت تمایل به آنجا هم سری زده و به کتابخانه خودشان کمک کنند. صفحه ویژه "همیاری" کم بیننده ترین بخش این کتابخانه است.

روزانه دهها ایمیل دریافت می شود که حاوی تعارفات معمول و غیرمعمول است. از سپاس ساده گرفته تا تبدیل کتابخانه به مشعلدار فرهنگ و ادب پارسی و فارسی! و اکثرا در پایان نیز یک خواهش ویژه کوچک دارند که چه چیزی می خواهند. این خود بازتاب فرهنگ غلط حاکم بر جامعه مان است، فرهنگ مصرف. از دوستان بیشتر انتظار می رفت که به جای این تعارفات خشک و خالی کتاب کاغذی بفرستند، نشریات قدیمی را ارسال کنند، مسئولیت بخشهایی از "کتاب فارسی" را به عهده گرفته یا با کمک مالی خود، باری را از دوش کاری ما برداشته و برای خرید

کتابهایی که در کتابخانه نیستند یاری رسانند.

امروزه کار به آنجا رسیده است که مسئول کتابخانه از طریق فروش کتابهای شخص اش برای خرید کتابهای تازه اقدام می کند. اما چون نسخه های رایگان و الکترونیک این کتابها در کتابخانه موجود است فروش آنها هم مشکل و مشکلتر شده است. صدها سی دی کتاب تهیه شد که شاید از فروش آنها کمک مالی تهیه شود که این هم خود ضرری بود و باری افزون بر بارهای قبلی.

از همزبانان درون مرزها به هیچوجه انتظار کمک مالی نمی رود چرا که خود در مشکلاتی دست و پا می زنند که تهیه مایحتاج اولیه زندگی، خودش خوان اول شده است از هفت خوان. از آنها خواستیم که کتاب بفرستند در این ۱۲ سال حتی یک کتاب کاغذی از این دوستان همزبان دریافت نشده است. حال آنکه روزانه ما دهها و گاهی صدها کتاب رایگان برایشان از طریق ایمیل میفرستیم چرا که کتابخانه "کتاب فارسی" در ایران شامل الطاف "فیلترینگ" شده و دسترسی به آن بسیار مشکل و یا غیرممکن می باشد.

اگر با این تعداد محدود همکار که تعدادشان از انگشتان یک دست هم تجاوز نمی کند و با این بنیه مالی بسیار محدود توانسته ایم چنین گنجینه ای فراهم نموده و به رایگان در اختیار دوستانی چون شما قرار دهیم برای یک لحظه تصور کنید که با کمک های مالی و زمان بیشتر چه می توانستیم انجام دهیم؟

هدف "کتاب فارسی" برای نوروز آینده هدیه ای است حاوی حداقل هفت هزار کتاب و ده هزار نشریه. این گوی و این میدان. به امید دیدار با شما به عنوان عضوی موثر در این کتابخانه.

اشکال دوم کتابخانه عدم معرفی موثر آن بوده است. در طی حیات این کتابخانه، دوازده سال قبل زمانی بود که از صد و بیست سایت دیگر به ما پیوند داده بودند و اسم کتابخانه را در بخش پیوندها ثبت کرده بودند. این تعدا امروزه به پانزده رسیده است. علتش سکتاریسم است یا عدم توجه به این مسئله مهم، معلوم نیست ولی نتیجه اش این بوده است که اکثر بازدیدکنندگان آدرس "کتاب فارسی" را یا از دوستانشان گرفته اند یا بر حسب تصادف به کتابخانه آورده شده اند. امید است که این نقص نیز برطرف گردد. ما در قسمت پیوندها به دهها کتابخانه ریز و درشت دیگر پیوند داده ایم ولی همانگونه که ذکر آن رفت این هم بیشتر یک رابطه یک طرفه بوده است.

اشکال سوم عدم وجود رده بندی موضوعی کتابهاست. برای ماهها این بخش به شکل آزمایشی راه اندازی شد ولی متاسفانه این مهم نتوانست تداوم لازم را داشته باشد. پس از مدتی این بخش بطور موقت بسته شد و اخیرا بازگشایی شده است. دو باره بازگشایی این قسمت کتابخانه شدیدا به کمک دوستان نیازمند بوده و در صورت قبول مسئولیت دوستان امیدواریم که بتوانیم این مهم را بهتر و کارسازتر از گذشته به پیش ببریم.

آخرین و مهمترین اشکال تکنیکی کتابخانه "کتاب فارسی" عدم استفاده از فونت فارسی و ماشین جستجوگر است. یکی از پروژه های بزرگ آینده "کتاب فارسی" رفع این دو اشکال مهم است. مقدمات کار فراهم شده است ولی کمبود وقت مانع اصلی است. امید بر این است که با پیدا شدن داوطلبان جدید این فرصت به مسئول کتابخانه داده شود که در طی چند ماه، شکل جدیدی به کتابخانه داده و از تکنولوژی جدید کمال بهره برداری را نماید.

در پایان روی سخن با دوستانی است که هنوز قلبشان برای آزادی اندیشه و زبان فارسی می تپد. این هدیه ایست که مانند هزاران کرم شبتاب که می توانند با گرد هم آوردن سوسوهای بس کوچکیشان بنفشه ها را برویانند که مژده آور فصل بهارند. بهاری برای ما، برای انسانهای امروز و برای فردای فرزندان و جگرگوشگانمان. " گالیا ، براه افتاد دست کاروان"

با محبت و مهر

مسئول کتابخانه "کتاب فارسی"

بیژن آبادی

KETAB@KETABFARSI.COM

WWW.KETABFARSI.COM

تابستان ۱۳۸۹